

dnia 15 IX 2018 r.

**MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI**

ul. Stefana Batorego 5

00-591 Warszawa

e-mail: kancelaria.glowna@mswia.gov.pl

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI

ul. Puławska 148/150

02-624 Warszawa

e-mail: kancelaria.gabinetkgp@policja.gov.pl

P E T Y C J A

na podstawie art. 2 ust. 1, ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3 *in principio* ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 870), w związku z art. 15 ww. ustawy, w związku z związku z art. 63 § 1 oraz § 3a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1257 z późn. zm.), zwanej dalej jako: „k.p.a.”, wnoszę o:

- 1) zmianę zasad funkcjonowania posterunków policji, polegającej na wprowadzeniu zasady rotacji kadrowej w posterunkach;**
- 2) wiążącą się z postulatem z pkt. 1, nowelizację art. 8a oraz art. 36 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2067 z późn. zm.), wg wzoru znajdującego się w załączniku do niniejszej petycji.**

Zarazem, stosownie do art. 39¹ § 1d k.p.a., w związku z art. 16 ustawy o petycjach rezygnuję z możliwości dostarczenia odpowiedzi na niniejszą petycję za pomocą środków komunikacji elektronicznej, tym samym wnosząc o jej doręczenie w sposób określony w art. 39 k.p.a.

- v e r t e -

U Z A S A D N I E N I E

Rozpoczęte przez Rząd Beaty Szydło i kontynuowane przez Rząd Mateusza Morawickiego proces odtwarzania zlikwidowanych wcześniej posterunków Policji niewątpliwie wpłynie pozytywnie na poziom bezpieczeństwa obywateli Rzeczypospolitej Polskiej. Przy tej okazji należy jednak zwrócić uwagę na zasadnicze problemy z funkcjonowaniem tychże jednostek organizacyjnych Policji. Ich diagnoza pozwoli jeszcze efektywniej podnieść wspomniany poziom bezpieczeństwa.

Jedną z poważniejszych bolączek trapiących posterunki Policji w kraju nie jest kwestia wyposażenia tychże jednostek lecz problem funkcjonowania ich w małych miejscowościach, w których – w sytuacji stałej obsady kadrowej – spada efektywność prowadzonych działań prewencyjnych. Wynika ona z „wtopienia się” funkcjonariuszy w lokalne środowiska. Policjanci pełniący na stałe służbę w posterunkach Policji przestają być anonimowi zarówno jeżeli chodzi o ich dane osobowe (imię, nazwisko) ale także o ich adresy zamieszkania. To zaś w sytuacjach, w których przestępstwo popełnia osoba ciesząca się w danej społeczności lokalnej szczególnym poważaniem odbija się negatywnie na skuteczności zadań wykonywanych przez Policję. Jest to szczególnie widoczne w sytuacjach, gdy osobą popełniającą dane czyny zabronione jest np. lokalny przedsiębiorca, polityk lub ktoś z rodziny ww. Zwykle w takich sytuacjach dopiero podjęcie działań przez funkcjonariuszy z jednostek organizacyjnych wyższego stopnia (komisariatów, komend powiatowych) daje efekty w określonych dochodzeniach lub śledztwach. Powyższe jest jeszcze wyraźniej widoczne w stosunku do wykroczeń i przestępstw *in genere* akceptowalnych na obszarach wiejskich lub w małych miastach. Mowa tutaj przede wszystkim o przestępstwach takich jak kradzież drewna *ergo* przestępstwach przeciwko środowisku, o których mowa w rozdziale XXII. Kodeksu karnego (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1800); zaśmiecaniu lasu *ergo* szkodnictwie leśnym, polnym i ogrodowym, o którym dekretuje rozdział XIX Kodeksu wykroczeń (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 618 z późn. zm.); kłusownictwie, o którym mowa w rozdziale 10 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1295 z późn. zm.), a także w art. 27-27c ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1476) bądź innych czynach zabronionych podlegających sankcjom karnym bądź administracyjnym np. z ustawy prawo budowlane, prawo ochrony środowiska, ustawy o ochronie przyrody itp. itd.

Analogiczna sytuacja występuje na obszarach przygranicznych, które to częstokroć są terenem działalności (mniejszych bądź większych) zorganizowanych grup przestępczych trudniących się przemytem, sutenerstwem, handlem narkotyków itp. Truizmem jest stwierdzenie, że Policjanci pełniący służbę w 3-7 osobowych załogach posterunków – doskonale znani lokalnym mieszkańcom – nie będą narażali siebie (i swoje rodziny) bądź to ostracyzm lokalny bądź to na bezpośrednie naruszenie swoich najbliższych rodzin na utratę życia lub zdrowia bądź to na utratę majątku (np. spalenie domu) przez lokalnych watażków lub ich popleczników. Choć nie jest to miarodajne, warto zasygnalizować, że problem ten

został – w różnym świetle – przedstawiony został w polskiej kinematografii. Tytułem przykładu należy tutaj wskazać filmy takie jak: „Juma” bądź „U Pana Boga za piecem” lub „Wino truskawkowe”, w których to poruszano wyżej sygnalizowany problem, pozostający w bezpośrednim związku z niską efektywnością Policji.

Mając powyższe na uwadze uważam za w pełni uzasadnione poddać pod debatę zmianę formuły funkcjonowania posterunków Policji. Postulowana zmiana nie naruszałaby procedury (sposobu) tworzenia tychże jednostek organizacyjnych. Koncentrowałaby się ona wyłącznie na zagadnieniach osobowo-organizacyjnych. Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy o Policji: Policjant może być przeniesiony do pełnienia służby albo delegowany do czasowego pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej Policji lub w innej miejscowości z urzędu lub na własną prośbę. Przepis ten stwarza możliwość stosunkowo swobodnej delegacji funkcjonariuszy do pełnienia służby poza macierzystą jednostką. Jest on zatem kluczowy dla postulowanej niniejszą petycją zamiany formuły funkcjonowania posterunków policji. Zgodnie z jego postanowieniami **możliwe jest utworzenie posterunku policji, w którym służbę rotacyjnie np. w systemie 2-3 dni pełnić będą policjanci z pionu prewencji podlegli danemu komendantowi powiatowemu (miejskiemu) Policji**. Chodzi bowiem o to aby funkcjonariusze pozostawali w czasie pełnienia służby w danym posterunku anonimowi, przez co nie mogli wtopić się w lokalne konflikty i animozje, a tym samym także – jako osoby „z zewnątrz” – efektywnie wykonywać swoją pracę. System taki – częstej rotacji i przyzwyczajenia do niego lokalnych społeczności – pozwoliłby wprowadzić na lokalny teren również – bez narażenia ich na zdemaskowanie – funkcjonariuszy pionów kryminalnych, CBŚP etc. Niewątpliwie podniosłoby to wykrywalność przestępstw popełnianych przez zorganizowane grupy przestępcze.

Należy jednak zastrzec, że wprowadzenie tejże formuły wymaga wyłączenia czasu, w którym funkcjonariusze będą pełnić służbę – w odległych od miejsca ich zamieszkania – posterunku Policji, spod normy z art. 36 ust. 3 ustawy o Policji. Przepis ten zastrzega, że maksymalny delegacji nie może przekroczyć 6-ciu miesięcy. Wymaga on zatem nowelizacji, którą uwzględnia znajdujący się w załączniku do petycji projekt ustawy zmieniającej ustawę o Policji.

Reasumując postulowana niniejszą petycją służba policjantów w posterunkach Policji odbywała by się na następujących zasadach:

- a) tworzenie oraz likwidacja posterunków odbywała by się na dotychczasowych zasadach, jednak komendanci powiatowi (miejscy) zyskali by uprawnienia dyskrecyjne w zakresie wyznaczenia i odwoływania dowódców posterunków (rezygnacja z dotychczasowego nazewnictwa – kierowników posterunków);
- b) policjanci na co dzień pełniący służbę w większych ośrodkach miejskich będących miastami powiatowymi byli by kierowani na okres 2-3 dni do miasta/wsi będącej siedzibą posterunku Policji. Po upływie tego okresu następowałaby zmiana (części lub całości) załogi na rzecz nowych osób.

Funkcjonariusze dotychczas pełniący służbę w posterunku wracali by do swoich macierzystych jednostek;

- c) w zależności od potrzeb dowódcy posterunków byli by rotacyjnie zmieniani co 1-3 miesiące lub krócej tak by i oni „nie wtopili” się w lokalne środowiska (dzięki czasowej służbie w posterunkach funkcjonariusze Ci zyskiwali by bardzo wartościowe doświadczenie dowodzeniem grupą wielkości plutonu, które to pozwalałoby wskazać najwartościowsze jednostki kwalifikujące się do wysłania na kurs oficerski);
- d) Policjanci dotychczas – na stałe – pełniący służbę w danym posterunku Policji byli by delegowani do pełnienia służby w miastach powiatowych (w ramach „zastępstwa” za ich kolegów delegowanych do służby w posterunku),
- e) Względnie – jeżeli przemawiają za tym np. okoliczności lokalizacji posterunku – można do posterunku przenieść na ww. okres funkcjonariuszy podległych komendantom powiatowym (miejskim) z innych, sąsiednich powiatów.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę konsekwencje jakie może wywołać postulowana zmiana funkcjonowania posterunków Policji, wnoszę aby ją przeprowadzić – w formie eksperymentalnej – na wybranych, nowotworzonych posterunkach. Postulowane zmiany mogą wywołać pozytywny efekt jedynie w sytuacji, gdy cała kadra posterunku (łącznie z dowódcą) będzie nie będzie powiązana z lokalną społecznością.

Z tych również względów wnoszę jak na wstępie.

z poważaniem

w załączniku:
projekt ustawy implementującej postulowane zmiany

Z A Ł A C Z N I K

P R O J E K T

USTAWA

z dnia 2018 r.

zmieniająca ustawę o Policji

Art. 1. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2067 z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8a:

a) ust. 2 otrzymują brzmienie:

„2. Kierownika rewiru mianuje i zwalnia ze stanowiska komendant powiatowy (miejski) Policji.

3. Dowódcę posterunku wyznacza w drodze rozkazu komendant powiatowy (miejski) Policji. Dowódca posterunku Policji podlega bezpośrednio komendantowi powiatowemu (miejskiemu) Policji. Art. 6d ust. 3 stosuje się odpowiednio.”

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. Do zadań kierownika rewiru oraz dowódcy posterunku Policji należy w szczególności podejmowanie działalności prewencyjnej uwzględniającej uwarunkowania lokalne. Szczegółowy zakres zadań dla:

- 1) kierownika rewiru określa komendant powiatowy (miejski) Policji,
- 2) dowódcy posterunku określa komendant wojewódzki Policji w porozumieniu z właściwym komendantem powiatowym (miejskim) Policji.

3b. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Komendantem Głównym Policji, określi w drodze zarządzenia szczegółowe zasady funkcjonowania posterunków Policji, mając na uwadze zasadę rotacji załogi posterunków oraz zapewniając efektywną realizację zadań, o których mowa w ust. 3a.”

2) w art. 36, po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Do czasu delegacji, o którym mowa w ust. 3 nie wlicza się czasu pełnienia służby w posterunkach Policji, chyba że wiązało się to z

pełnieniem służby poza obszarem właściwego powiatu (miasta).”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia z tym że:

- 1) rewiry dzielnicowych utworzone wg dotychczasowych zasad zachowują moc obowiązującą,
- 2) posterunki Policji utworzone wg dotychczasowych zasad zachowują moc obowiązującą nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2018 r.,
- 3) w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy komendanci wojewódzcy Policji określą szczegółowy zakres działania posterunków Policji, o którym mowa w art. 1 pkt 1 lit. b,
- 4) w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Komendant Główny Policji przedstawi ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych informacje, dokumenty oraz inne materiały niezbędne do wydania zarządzenia, o którym mowa w art. 1 pkt 1 lit. b.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2018 r. poz. 106, 138, 416, 650, 730, 1039, 1321, 1544.